

Auteur | J.J.P., Bogaards

Zielen in de hemel

WAARUIT BESTAAT HUN MENSZIJN?

10

· DE BAZUIN · VAN HEEM NAAR HORIZON

Wij belijden in Zondag 22 dat wanneer gelovige kinderen van de Heere sterven, hun zielen terstond tot Christus worden opgenomen. Maar wat kunnen die zielen zonder hun lichaam? Aan de hand van een aantal publicaties op dit gebied zal blijken dat de Bijbel hier meer over zegt dan wij vaak denken. Dat kan troost geven bij het verliezen van een dierbare.

We zullen achtereenvolgens stilstaan bij een drietal elementen. Als eerste bij wat de zielen in de hemel kunnen; waaruit bestaat hun menszijn. Vervolgens staan we stil bij hoe wij God zullen kennen en onze medemensen, en als laatste over wat onze herinneringen zijn en of we elkaar zullen herkennen.

ZIELEN DIE VOLUIT MENS ZIJN

In Openbaring 6:9-11 wordt gesproken over de zielen onder het altaar. Deze zielen waren geslacht omwille van het Woord van God en om het getuigenis dat zij hadden. Maar deze zielen hebben een stem. Zij roepen luid en vragen om

“Er is een actieve rol weggelegd voor de gelovigen na hun sterven.”

het wreken van hun bloed aan hen die op de aarde wonen. Het gaat hier duidelijk om de periode tussen hun sterven en de wederkomst van Christus. Deze zielen hebben dus een stem, weten wat er op aarde gebeurt, en ontvangen ook nog eens een wit gewaad. Ze zijn voluit mens gebleven (Van de Kamp). Hoe dat

kan zonder lichaam blijft een mysterie, maar ook bij de verheerlijking op de berg verschijnen Mozes en Elia in zichtbare gestalte om met de Heere Jezus te spreken.

Dat zielen in de hemel zich bewust zijn van wat op aarde gebeurt blijkt ook uit Openbaring 18:20 waar een engel zegt: ‘Wees vrolijk over haar (*d.i. Babylon, JB*), gij hemel en gij heiligen, en gij apostelen en profeten, want God heeft uw rechtszaak tegen haar berecht’.

In Openbaring 20 gaat het over het duizendjarige rijk, net als hierboven de periode tussen hemelvaart en wederkomst. In vs. 4 worden ons de zielen getoond die onthoofd waren om het getuigenis van Jezus en het Woord van God, en hen die het beest en zijn beeld niet aanbeden hadden en het merkteken van het beest niet op hun voorhoofd en hand hadden ontvangen. Het gaat hier om gelovigen die letterlijk waren gedood om hun geloof, maar ook om hen die trouw zijn gebleven aan de Heere. En dan volgt dat deze zielen met Christus mogen regeren tot aan de wederkomst. Er is dus een actieve rol weggelegd voor de gelovigen na hun sterven.

Er wordt ook wel eens gesteld dat het hier alleen zou gaan om hen die echt gedood zijn om hun geloof. Maar waarom zou het regeren met Christus niet gelden voor hen die trouw volhard hebben in de dienst aan de Heere, maar niet gedood zijn om hun geloof? Wat hier gezegd wordt geldt voor alle gelovigen en getrouwen van de Heere die sterven (Greijdanus). Dat moet ook wel, want in vs. 5 staat dat de overige doden niet meer levend werden. Let wel: er staat levend worden, niet opstaan, want het gaat hier om de periode tussen hemelvaart en wederkomst! We weten allemaal dat de zielen van gelovigen voortleven bij de Heere. De overige doden moeten dus wel de zielen van de

niet-gelovigen zijn. Die gaan niet het leven in, maar zinken weg in de eeuwige dood (Greijdanus).

Samenvattend: Zielen kunnen een gestalte hebben. Ze kunnen roepen, hebben een stem en dragen witte kleren. Bovendien zijn ze zich bewust van hetgeen op aarde gebeurt. Ze zijn voluit mens gebleven. Daarnaast mogen ze meeregeren met Christus vanaf hun sterven tot aan de jongste dag.

VOLKOMEN KENNEN

In 1 Kor. 13:9 staat: ‘Want wij kennen ten dele en wij profeteren ten dele’. Hiermee wordt bedoeld dat wij in deze aardse bedeling maar een deel zien van wat God bezig is te doen. We weten dat God vanaf het paradijs bezig is te komen tot de voltooiing van Zijn werk, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Maar we zien er vaak zo weinig van. In vs. 12 wordt ongeveer hetzelfde gezegd: ‘nu zien wij nog in raadselen, maar straks van aangezicht tot aangezicht’, en: ‘nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen’. Dat betekent dat als wij opgenomen zijn in Gods hemelse heerlijkheid, alle dingen op zijn plaats zullen vallen. Het geheel van Gods werken wordt ons duidelijk. In deze aardse bedeling zijn we nog ver van de Heere. We zijn in de ‘vreemde’, of ‘uitwonend van de Heere’ (2 Kor. 5:6). Vanwege deze afstand wandelen we nu nog in geloof, maar dán zien we van aangezicht tot aangezicht. De afstand is opgeheven. Wij zullen het geheel van Gods werken overzien en kennen, en God kennen zoals we Hem nooit gekend hebben. Onze vragen zullen zijn opgelost, ook de vragen die we hadden in ons persoonlijke leven. Dit volkomen kennen heeft niet alleen betrekking op God, maar ook op onze man, vrouw, kinderen en al die anderen die we zullen ontmoeten in Gods hemelse heerlijkheid. We zullen hen kennen zoals we hen hier op aarde nooit gekend hebben.

'Volkomen kennen' betekent overigens niet dat we alwetend zullen zijn (dat is God alleen). Onze kennis zal accuraat zijn, maar niet allesomvattend (Alcorn).

HERKENNEN EN HERINNEREN

Een vraag die vaak gesteld wordt is: 'Zullen wij elkaar straks herkennen?'. Voor ons een heel logische vraag. Het kan troostvol zijn als dat zo is, als we het maar niet losmaken van het grote geheel.

Bij de verheerlijking op de berg komen Mozes en Elia, in zichtbare gestalte, met de Heere Jezus over Zijn levenseinde te Jeruzalem spreken (Lucas 9:31). Blijkbaar waren zij volledig op de hoogte van wat op aarde gebeurde. De drie discipelen lagen te slapen, en toen ze wakker werden zagen zij de heerlijkheid van Christus en twee mannen. Uit het verdere verloop blijkt dat zij Mozes en Elia herkenden als de kenmerkende personen die ze waren.

In Lukas 16:9 wordt gesproken door de Heere Jezus over armen die hun weldoeners zullen kennen, als zij ze mogen ontvangen in de eeuwige tenten. Greijdanus zegt hierover dat deze armen, na hun leven op aarde, hun helpers en weldoeners welkom heten bij hún sterven, en hun weldaden roemen voor Gods troon. Hieruit wordt duidelijk dat mensen in de hemel zich bewust zijn van hun leven op aarde.

In de gelijkenis van de rijke man en de arme Lazarus is ook sprake van herkenning: De rijke man ziet als hij gestorven is Abraham en Lazarus (Matth. 16: 23). Hoewel het hier om een gelijkenis gaat, komt toch ook hier weer het element van herkenning terug.

Maar ook in het Oude Testament is al sprake van herkenning (Jes. 14:9 e.v.; Ezechiël 32:21, 31).

Herinneren en herkennen zijn twee kanten van dezelfde medaille. Timmerman schrijft: 'Ik meen dat de Bijbel zelf aangeeft dat we na dit leven zullen weten wie onze man of vrouw was; wie onze kinderen zijn geweest. De Here zal die herinnering niet uitwissen'. Alcorn schrijft: 'We zullen ons ongetwijfeld de werken van Gods genade in ons leven herinneren, die ons troostten, bevestigden en sterkten en ons in staat stelden om voor Hem te leven'. En: 'Mijn dochters zullen altijd mijn dochters zijn, ook al zijn ze allereerst Gods dochters'. Voor Timmerman en Alcorn is er geen enkele twijfel over het herkennen van onze geliefden in de hemel. De Bijbel geeft ook geen enkele aanwijzing dat dat niet zo zou zijn.

Betekent dat dan dat we met hen een nauwere band hebben dan met de anderen? Timmerman zegt hierover: 'De Bijbel geeft nergens aanleiding om die conclusie te trekken. Het zal een herinnering zijn. En hoe die herinnering ingepast zal zijn in het grote geheel, dat weten we niet. In ieder geval krijgen zij, die wij herkennen, een plaats in het totaal van Gods werk. En vooral hierin zal dan onze blijdschap zijn, dat

we samen de Here mogen dienen in volmaaktheid'. En verder zegt hij: 'Er bestaat in het leven van nu nog wel een zekere spanning tussen het individu en de gemeenschap. Maar eenmaal zal die spanning er niet meer zijn. Want dan zullen we elkaar kennen en tegelijk het geheel van Gods werken. En in dat totale verlossingswerk van God hebben dan ook een plaats de mensen met wie we hier op aarde heel intiem omgingen'.

Van Genderen schrijft over het elkaar herkennen: 'Dit leven wordt dus niet op gewone wijze voortgezet. Maar dat betekent ook weer niet, dat allen die nu met elkaar verbonden zijn, dan vreemden voor elkaar zullen zijn. Dat zou in strijd zijn met de toekomstige realiteit van de gemeenschap met God en met elkaar. Zij zullen elkaar kennen, maar dat kennen is dan veel rijker, dieper en zuiverder geworden'.

In het boek 'Wat is de hemel?' lijkt Schilder in eerste instantie de vraag of wij elkaar zullen herkennen weg te zetten als niet belangrijk. Hij schrijft: 'Zullen we elkaar *weezien*? zo wordt gevraagd. Dat weezien houdt immers

de mensen bezig als een probleem van het *kerkhof*. De banden zijn verbroken met zovelen, die zij liefgehad hebben, en nu vragen ze: zien wij ze weer? Men moet echter ophouden de vraag aldus te stellen'. Maar dan blijkt uit het vervolg dat hij dat doet omdat hij vindt dat wij ons nooit los mogen maken uit het grote verband waarin we worden opgenomen, en ons dus niet moeten beperken tot ons kleine waarnemingsverband, ons 'isoleren met de onzen'. Schilder zegt ook nergens dat we elkaar niet zullen weerzien/herkennen. Verderop schrijft hij: 'Maar wanneer het in de hemel om het *zien* gaat, het zien van de nieuwe mensheid, dan wordt met één slag alles anders. Want dan komen in de hemel niet die paar geïsoleerde figuren naar voren, die we hier op aarde hebben ontmoet, alsof dat in ons hemelbeeld de bij uitstek scherp afgetekende figuren waren, tegen welke dan de overige mensheid de achtergrond zou vormen. Nee, omgekeerd, dán treedt voor onze aandacht de eenheid van Gods wereldwerk. En pas (...) dan treden, *elk op zijn eigen*

“Herinneren en herkennen zijn twee kanten van dezelfde medaille.”

plaats gelaten, ook diegenen in onze aandachtskring, met wie we hier op aarde door onderscheiden banden verbonden zijn geweest'. Daarmee zegt Schilder in andere woorden eigenlijk hetzelfde als wat Timmerman naar voren brengt.

CONCLUSIES

In Prediker 12:7 staan de mooie woorden: 'en het stof terugkeert naar de aarde zoals het was, en de geest terugkeert tot God, Die hem gegeven heeft'. In deze bijdrage hebben we stilgestaan bij een drietal elementen: het menszijn van de zielen in de hemel, hun volkomen kennen, en hun herinneringen en het elkaar herkennen. Hoewel ons lang niet alles is geopenbaard, mogen we samenvattend over de ziel na ons sterven het volgende zeggen op grond van Bijbelse gegevens:

- Zielen hebben een gestalte, of kunnen een gestalte aannemen. Ze kunnen roepen, hebben een stem en dragen witte kleren. Ze zijn zich bewust van hetgeen op aarde gebeurt, en mogen meeregeren met Christus vanaf hun sterven tot aan de jongste dag. Er is een actieve rol weggelegd voor de gelovigen na hun sterven. Ze zijn voluit mens gebleven.
- In de hemel is de afstand opgeheven. Wij zullen het geheel van Gods werken overzien en kennen, en God kennen zoals we Hem nooit gekend hebben. Onze vragen zullen zijn opgelost, ook de vragen die we hadden in ons persoonlijke leven. Dit volkomen kennen heeft niet alleen betrekking op God, maar ook op onze man, vrouw, kinderen en al die anderen die we zullen ontmoeten in Gods hemelse heerlijkheid. We zullen hen kennen zoals we hen hier op aarde nooit gekend hebben.
- Herinneren en herkennen zijn twee kanten van dezelfde medaille. De Bijbel leert ons dat de mensen zich bewust zijn van hun leven op aarde. We zullen dan ook zeker onze geliefden op aarde herkennen. Onze man of vrouw, onze kinderen en kleinkinderen blijven dat in de hemel. De geschiedenis wordt niet uitgewist. Maar het zal wel anders zijn. We zullen elkaar kennen en tegelijk het

geheel van Gods werken. En in dat totale verlossingswerk van God hebben dan ook een plaats de mensen met wie we hier op aarde heel intiem omgingen.

Uiteindelijk zullen onze zielen verenigd worden met onze verheerlijkte lichamen, en zullen wij de nieuwe aarde gaan bewonen. Dan zullen wij volmaakte mensen zijn, mensen zoals God ze bedoeld heeft. Ons aardse huwelijk is niet meer nodig, en overgegaan in het ultieme huwelijk tussen Christus en Zijn bruid. En Gods woonplaats zal onder de mensen zijn.

Literatuur

1. Ds. R. Timmerman; Eeuwig leven, over het Bijbelse toekomstbeeld, 2e druk 1992. Ds. R. Timmerman was predikant in de vrijgemaakt-gereformeerde kerken.
2. Randy Alcorn; Hoe zal het in de hemel zijn? Vijftigmaal een Bijbels perspectief op de eeuwigheid. Alcorn is oprichter en directeur van Eternal Perspective Ministries (EPM), een non-profitorganisatie die zich richt op Bijbels onderwijs. De royalty's van zijn boeken gaan naar EPM. Hij was dertien jaar predikant tot hij in 1989, als lid van een pro-lifegroep werd opgepakt na geweldloze anti-abortusprotesten. Engelse titel: 50 Days of Heaven; Reflections That Bring Eternity to Light.
3. Dr. K. Schilder; Wat is de hemel?, 1935.
4. Prof. dr. J. van Genderen; De Bijbel en de Toekomst: Een blij vooruitzicht voor wie gelooft, 3e druk 2005.
5. S. Greijdanus, Korte verklaring der Heilige Schrift, De Openbaring des Heren aan Johannes.
6. S. Greijdanus, Korte verklaring der Heilige Schrift, Lucas.
7. H.R. van de Kamp, Commentaar op het Nieuwe Testament, Openbaring; Profetie vanaf Patmos.

Voetnoot

In deze bijdrage is gebruik gemaakt van zowel de NBG51 als de HSV-vertaling.